

ChatGPT kokeilukaverina

Sirpa Kokkonen, medianomi (AMK), suunnittelija, opetus- ja oppimispalvelut, LUC-palvelut

Asiasanat: tekoäly, oppiminen, opetuskokeilut

Tekoäly osaa hyödyntää oppimista luodakseen uutta sisältöä, kuten tekstiä, käännöksiä, koodia tai kuvia. Esimerkiksi ChatGPT osaa tuottaa pyynnöstä tekstiä monenlaisiin tarkoituksiin (TEK). Tekoälyn kanssa pitää kuitenkin olla itsekin tarkkana, koska tekoäly ei välttämättä tiedä, mitkä sille opetetut asiat ovat totta ja mitkä tarua. Samoin, jos pyytää tekoälyä kääntämään tekstiä toiselle kielelle, olisi hyvä osata kyseistä kieltä sen verran, että voi tarkistaa, kääntäykö sisältö ja ajatus oikein.

Mediassa velloo kysymyksiä ja ihmettelyä muun muassa opiskelijoiden käyttämistä tekoälypalveluista opiskelutehtävien tekemisen apuna. Useat suomalaisetkin korkeakoulut ovat tehneet ohjeita opiskelijoille tekoälyn käyttämisestä ja esimerkiksi Helsingin yliopisto suorastaan rohkaisee opiskelijoita hyödyntämään tekoälyä. Kyseinen opinahjo korostaa kuitenkin myös, että vastuu sisällöstä on aina ihmisellä. (Helsingin yliopisto.)

Keskustelua käydään myös tekoälyn käyttämisestä opetuksen apuna ja opiskelijoiden tuotosten tarkastamisessa. Helsingin yliopisto on luonut myös yleisiä linjauksia ja ohjeita opetushenkilökunnalle, ja kehottaa opettajia testaamaan tekoälyn antamia vastauksia itse. (Helsingin yliopisto.)

Pyysin ihan kokeilumielessä ChatGPT:tä kirjoittamaan artikkelin kokeilukulttuurista ja tällainen siitä tuli:

”Kokeilukulttuuri: Innovaation Ajuri ja Oppimisen Pohja

Kokeilukulttuuri on ajattelutapa ja toimintatapa, joka korostaa jatkuvaa kokeilua, oppimista virheistä ja nopeaa sopeutumista muutoksiin. Se on lähestymistapa, joka on noussut merkittäväksi voimaksi monilla eri aloilla, kuten liike-elämässä, koulutuksessa, terveydenhuollossa ja julkishallinnossa. Kokeilukulttuuriin perustuva toiminta edistää innovaatiota, lisää organisaatioiden kykyä sopeutua muutoksiin ja kannustaa yksilöitä ja tiimejä kehittämään luovaa ja ketterää ajattelua.

Mikä on kokeilukulttuuri?

Kokeilukulttuuri kannustaa ihmisiä kokeilemaan uusia ideoita pienimuotoisesti ja nopeasti. Sen sijaan että investoitaisiin suuria resursseja ja aikaa valtaviin projekteihin, kokeilukulttuurissa keskitytään pieniin kokeiluihin, jotka ovat helposti toteutettavissa ja joiden avulla voidaan nopeasti arvioida ideoiden toimivuutta. Kokeilujen tarkoituksena on oppia ja iteroida, jotta voidaan parantaa ja kehittää ideoita entistäkin paremmiksi.

Kokeilukulttuuriin sisältyy myös virheiden hyväksyminen osana oppimisprosessia. Virheet nähdään mahdollisuutena oppia ja kehittyä, ei epäonnistumisena. Tämä asenne auttaa vähentämään riskiä ja rohkaisee ihmisiä olemaan rohkeita kokeillessaan uusia ideoita.

Kokeilukulttuurin Edut

Kokeilukulttuuri tarjoaa useita etuja niin organisaatioille kuin yksilöillekin:

1. **Innovaatio:** Kokeilujen avulla voidaan testata uusia ideoita ja innovaatioita pienimuotoisesti ennen niiden laajempaa käyttöönottoa. Tämä mahdollistaa nopeamman innovaation ja parantaa organisaation kilpailukykyä.
2. **Oppiminen:** Kokeilut tarjoavat arvokasta tietoa siitä, mikä toimii ja mikä ei. Virheiden kautta opitaan ja kehitetään jatkuvasti parempia ratkaisuja.
3. **Nopea reagointi muutoksiin:** Ketterä kokeilukulttuuri auttaa organisaatioita sopeutumaan nopeasti muuttuviin olosuhteisiin ja markkinoiden vaatimuksiin.
4. **Motivaatio:** Kun virheet nähdään osana oppimisprosessia, ihmiset ovat motivoituneempia kokeilemaan uusia ideoita ja ottamaan riskejä.

5. **Asiakslähtöisyys:** Kokeilukulttuuri kannustaa organisaatioita kuuntelemaan asiakkaiden tarpeita ja testaamaan ratkaisuja heidän kanssaan yhdessä. Tämä johtaa parempiin lopputuloksiin ja asiakastyytyväisyyteen.

Kokeilukulttuurin Haasteet

Vaikka kokeilukulttuurilla on lukuisia etuja, sen toteuttaminen voi olla haastavaa:

1. **Organisaatiokulttuurin muutos:** Kokeilukulttuurin omaksuminen vaatii usein merkittäviä muutoksia organisaation kulttuurissa ja johtamistavassa.
2. **Resurssit:** Vaikka kokeilut ovat usein pienimuotoisia, niihin tarvitaan silti resursseja, kuten aikaa ja rahaa.
3. **Johtajuus:** Johtajien tuki ja sitoutuminen ovat välttämättömiä kokeilukulttuurin onnistumiselle. Ilman ylimmän johdon tukea kokeilukulttuuri voi jäädä pintapuoliseksi.
4. **Oppimisen puute:** Jos organisaatio ei kykene oppimaan kokeilujen tuloksista ja soveltamaan niitä käytäntöön, kokeilukulttuuri menettää merkityksensä.

Yhteenveto

Kokeilukulttuuri on voimakas ajattelutapa, joka kannustaa innovaatioon, oppimiseen ja nopeaan sopeutumiseen muutoksiin. Se tarjoaa organisaatioille ja yksilöille tehokkaan keinon testata ideoita pienimuotoisesti ja oppia niistä nopeasti. Vaikka sen toteuttaminen voi olla haastavaa, sen tarjoamat edut ovat merkittäviä ja voivat auttaa organisaatioita menestymään nykypäivän nopeasti muuttuvassa maailmassa.”

ChatGPT tuotti hyvää tekstiä

ChatGPT:n tuottamassa tekstissä mukavaa on jaottelu alaotsikoinen (kaikki otsikot ovat siis ChatGPT:n tuottamia) ja listoinen. Kirjoitusasussa on hiukan eroavuuksia; lähes kaikkien otsikoiden sanat ovat amerikanenglantilaiseen tapaan isolla kirjaimella alkavia. Hienoa on, että ChatGPT osaa suomalaiset yhdyssanat.

Seuraavaksi pyysin ChatGPT:tä analysoimaan kirjoittamansa artikkelin tekoälyn käytön pohjalta ja tällainen siitä tuli:

20.3.2024 ChatGPT

”Analysoitaessa kirjoittamaani artikkelia tekoälyn näkökulmasta voidaan havaita useita näkökohtia, joissa tekoäly voisi olla hyödyllinen tai vaikuttaa artikkelissa käsiteltyyn aiheeseen:

1. **Sisällön luominen ja analysointi:** Tekoäly voisi auttaa tuottamaan sisältöä kokeilukulttuurista, esimerkiksi generoimalla tilastotietoja kokeilukulttuurin hyödyistä eri organisaatioille tai tarjoamalla esimerkkejä onnistuneista kokeiluprojekteista eri aloilta.
2. **Tiedonhaun avustaminen:** Tekoäly voi auttaa löytämään tutkimustietoa ja tapaustutkimuksia kokeilukulttuurista eri lähteistä. Se voisi tarjota relevanteja tutkimusartikkeleita, raportteja ja verkkosivuja, joista kirjoittaja voisi ammentaa tietoa artikkelin vahvistamiseksi.
3. **Kielenkäsittely ja tekstianalyysi:** Tekoälyllä voisi olla rooli artikkelin kielenkäsittelyssä ja tekstianalyysissä. Se voisi auttaa tunnistamaan artikkelin keskeiset käsitteet ja aiheet sekä tarjota ehdotuksia parantamishdotuksista tai lisäyksistä tekstiin.
4. **Asiantuntijalausuntojen generointi:** Tekoäly voi auttaa generoimaan asiantuntijalausuntoja kokeilukulttuurin hyödyistä ja haasteista eri alojen asiantuntijoilta. Se voisi analysoida aiemmin annettuja lausuntoja ja muodostaa uusia, jotka vastaavat artikkelin tarpeita.
5. **Kohdennettu sisältösuositus:** Tekoäly voi tarjota kohdennettuja sisältösuosituksia artikkelin lukijoille. Se voi analysoida kävijöiden kiinnostuksen kohteita ja tarjota lisälukemista kokeilukulttuurista, joka vastaa heidän tarpeitaan ja mielenkiintojaan.

Yhteenvedona voidaan todeta, että tekoälyn käyttö voisi merkittävästi rikastuttaa artikkelia kokeilukulttuurista tarjoamalla lisätietoa, analyysia ja asiantuntijanäkemyksiä aiheesta. Tekoäly voi toimia avustajana kirjoittajalle auttaen häntä tuottamaan laadukkaampaa ja informatiivisempaa sisältöä sekä tarjoamalla lukijoille personoituja kokemuksia.”

ChatGPT ei ehkä ihan ymmärtänyt haluamaani?

Analyysin lopussa minusta hieman haiskahtaa itsekehu, mutta juuri tuo äskeinen ChatGPT:n analyysi ei ihan vaikuta analyysilta itse artikkelista vaan yleiseltä analyysilta siitä, kuinka ChatGPT voisi avustaa artikkelin kirjoittamisessa kokeilukulttuurista.

Tekoälyn käyttö kokeilukulttuurissa todennäköisesti nopeuttaa ja monipuolistaa monien asioiden kehittelyjä, antanee uusia ideoita ja osanee yhdistellä epätodennäköisiäkin asioita keskenään. Kuinka tätä osataan hyödyntää parhain päin, jäänee nähtäväksi.

Lähteet:

TEK. Opiskelijatutkimus tekoäly opinnoissa. Viitattu 21.3.2024. <https://www.tek.fi/fi/tietoa-tekista/tutkimus/tek-tutkii-opiskelijat/opiskelijatutkimus-tekoaly-opinnoissa>

Helsingin yliopisto. Tekoälyn käyttäminen oppimisen tukena. Viitattu 5.4.2024
<https://studies.helsinki.fi/ohjeet/artikkeli/tekoalyn-kayttaminen-oppimisen-tukena>

Helsingin yliopisto. Tekoäly opetuksessa. Viitattu 5.4.2024
<https://teaching.helsinki.fi/ohjeet/artikkeli/tekoaly-opetuksessa>